

**Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova**

**Ministry of Education, Culture and
Research of the Republic of Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. (373) 22227620, fax (373) 22232388

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
tel. (373) 22227620, fax (373) 22232388

nr. 04/3-07/283 din 12.07.2021

**Parlamentul Republicii Moldova
dlui Vlad BATRÎNCEA,
vicepreședinte al Parlamentului**

**Copie :
Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto
din Republica Moldova
dlui Cojocari Oleg,
președinte al Consiliului Central**

**Centrul de Pregătire a Specialiștilor
pentru Armata Națională
dlui Boroda Sergiu,
administrator**

**Asociația Patronală Uniunea Școlilor Auto
și a Centrelor de Instruire,
dlui Veaceslav Niciu,
președinte**

Stimate dle Batrîncea,

Ministerul Educației Culturii și Cercetării a examinat solicitarea Asociației Patronale Uniunea Școlilor Auto și a Centrelor de Instruire referitoare la actele emise de minister în domeniul reglementării activității de formare inițială și continuă a conducătorilor auto în cadrul unităților de instruire din domeniul transportului rutier și vă informează.

Formarea inițială și continuă a conducătorilor auto constituie unul dintre domeniile prioritare ale Ministerului Educației Culturii și Cercetării, precum și al altor autorități publice, deoarece calitatea instruirii reprezintă o premisă primordială a siguranței traficului rutier.

În conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier de competența Ministerului Educației, Culturii și Cercetării ține elaborarea de programe, materiale metodico-didactice, programe de instruire și recalificare, a testelor de verificare a cunoștințelor teoretice și a criteriilor de evaluare a aptitudinilor practice ale conducătorilor pe categorii și subcategorii de vehicule, etc. Prevederi similare se conțin și în art. 140 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, precum și în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2017.

Etapizat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării elaborează cadrul normativ necesar pentru reglementarea procesului de formare inițială și continuă a conducătorilor auto în cadrul unităților de instruire din domeniul transportului rutier.

Astfel, prin Ordinul MECC nr. 231 din 05.03.2018 a fost constituit Grupul de lucru, format din experți din comunitatea academică, civilă, de afaceri, responsabil de elaborarea proiectelor de documente pentru asigurarea activității Școlilor auto și a Centrelor de instruire a personalului din domeniul transportatorilor rutiere.

Grupul de lucru a elaborat și a prezentat Ministrului spre aprobare:

- Programul-tip și curriculumul de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B”;
- Ghidul metodologic de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității serviciilor educaționale oferite de unitățile de formare profesională a conducătorilor de autovehicule;
- Ghidul metodologic de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității serviciilor educaționale oferite de unitățile de formare profesională a transportatorilor rutieri;
- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule;
- Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Unităților de formare profesională a transportatorilor rutieri.

Prin **Ordinul MECC nr. 231 din 09.03.2021** au fost aprobate: Ghidul metodologic de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității serviciilor educaționale oferite de unitățile de formare profesională a conducătorilor de autovehicule și Ghidul metodologic de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității serviciilor educaționale oferite de unitățile de formare profesională a transportatorilor rutieri. Ghidurile metodologice nu sunt acte normative, cuprind informații pentru orientare, călăuză în domeniul formării profesionale a conducătorilor de autovehicule și au menirea de a facilita procesul de evaluare internă și externă a unităților de formare profesională. Ghidurile menționate au fost avizate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

De asemenea, prin **Ordinul MECC nr. 267 din 17.03.2021** au fost aprobate Programul-tip și curriculumul de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B”. Programul-tip și curriculumul de formare profesională nu sunt acte normative. În baza Programului-tip și curriculumului unitățile de formare profesională își elaborează și aprobă propriile programe și curriculum. Actele menționate reprezintă un suport didactic pentru unitățile de formare profesională a conducătorilor de autovehicule.

Menționăm că până la aprobare, Ghidurile metodologice, Programul-tip și curriculumul de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B” au fost supuse consultărilor publice pe site-ul MECC și avizate de către autoritățile publice centrale nemijlocit vizate în reglementarea activității de formare inițială și continuă a conducătorilor auto în cadrul unităților de instruire din domeniul transportului rutier:

- <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-ordinului-ministrului-educatiei-culturii-si-cercetarii-cu-privire-la-aprobarea-materialelor-didactice-destinate-unitatilor-de-instruire-a-conducatorilor-de-autovehicule/7640>
- <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-ordinului-ministrului-educatiei-culturii-si-cercetarii-cu-privire-la-aprobarea-ghidurilor-metodologice-de-suport-destinate-unitatilor-de-formare-profesionala-a-conducatorilor-de-autovehicule-si-unitatilor-de-formare-a-transportatorilor-rutieri/7641>

Totodată, accentuăm că problematica formării profesionale a conducătorilor de autovehicule este una complexă și interferează mai multe aspecte, integrate în Planul de acțiuni privind

îmbunătățirea calității procesului de instruire, examinare și documentare a conducătorilor de vehicule, aprobat prin Decizia Prim-ministrului nr. 12/2020 și Decizia Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică CSN 10 nr. 35 din 24.02.2021.

La elaborarea Ghidurilor și materialelor didactice din domeniul de formare inițială și continuă a conducătorilor auto în cadrul unităților de instruire din domeniul transportului rutier s-a luat în considerație relaționarea actelor legislative care reglementează domeniul respectiv.

Ordinul MECC nr. 231 din 09.03.2021 cu privire la aprobarea ghidurilor metodologice de suport destinate unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule și unităților de formare a transportatorilor rutieri subsumează în *format metodologic* prevederile art. 123 alin. (3), art. 124 alin. (1) lit. b), art. 132, art. 133 din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, art. 25 lit. b), d), art. 28 alin. (4) din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier, Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, pct. 9, 53 din Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017, pct. 5.3 din Concepția formării profesionale a conducătorilor de autovehicule din Republica Moldova, aprobată prin ordinul MECC nr. 1542/2018.

Materialele didactice, aprobate prin Ordinul MECC nr. 267/2021, oferă furnizorilor de formare profesională continuă a adulților (formarea profesională a conducătorilor de autovehicule) suport metodologic care să permită asigurarea calității în prestarea serviciilor educaționale în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (6) din Codul Educației nr. 152/2014, pct. 9, 23, 27, 44, 49, 60, 72 din Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017, pct. 5.3, 6.1 din Concepția formării profesionale a conducătorilor de autovehicule din Republica Moldova, aprobată prin ordinul MECC nr. 1542/2018, pct. 10, 48 din Metodologia de elaborare a programelor și curriculum-ului din cadrul învățării pe tot parcursul vieții, aprobată prin Ordinul MECC nr. 70/2019.

La elaborarea Programului-tip și curriculumului de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B” au participat atât experți din mediul academic, cât și practicieni, beneficiari ai acestor materiale didactice (Anatolie DAICU, lect. univ., inginer, Școala auto „Start”, Artur CECAN, master în științele educației, inginer, Școala auto „Artur Cecan”, Alexandru RĂILEANU, master în științele educației, inginer, Școala auto „Nimalex Auto”, Vladislav GOLBAN, master în transport auto și logistică, master în științele educației, jurist, Școala auto „Autocentru Select”).

Cu referire la distribuirea orelor cu pondere pe partea studiului individual/ orelor practice, comunicăm că procesul de învățare a adulților este diferențiat de procesul de învățare a preadulților, prin modalitățile de abordare a învățării cu accent pe a face, a reflecta, a conceptualiza, a aplica, direcționat spre formarea competenței de a învăța să înveți, precum și formarea competențelor profesionale de formare a deprinderilor practice, or realitatea demonstrează ca accentul pe partea teoretică în defavoarea seminarelor/ orelor practice conduc la rezultate nesemnificative la susținerea examenului de conducere, conform datelor ASP.

Totodată, prin **Ordinul MECC nr. 273 din 18.03.2021** a fost constituit Grupul de lucru, din experți și practicieni, responsabil de elaborarea programelor-tip și curricula pentru celelalte categorii și subcategorii în domeniul formării profesionale a conducătorilor auto care urmează a fi supuse consultărilor publice, până la aprobarea acestora. Programele-tip și curricula vor fi elaborate în conformitate cu actele la care s-a făcut trimitere la elaborarea Programului-tip și curriculumul de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B”, respectând aceleași criterii de elaborare și structură.

Menționăm că punerea în aplicare a Programului-tip și curriculumului de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B” nu constituie un impediment pentru realizarea programului și curriculumului de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „C”, or inițial se realizează studiile la Programul de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, categoria „B”, iar ulterior la categoria „C”.

Cu referire la personalul didactic și de conducere menționăm că în conformitate cu prevederile art. 132 alin. (4), art. 133 alin. (1) din Codul educației pentru ocuparea funcțiilor didactice „absolvenții programelor de studii superioare nepedagogice vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii transferabile, iar dezvoltarea profesională a personalului didactic, științifico-didactic, științific și de conducere este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale și se reglementează de Guvern”.

Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 45 din Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților este delimitat numărul de ore pentru programele de formare profesională continuă specifice pentru nivelul 6 ISCED – 1800 ore (60 credite) și 3, 4, 5 ISCED - 900 ore (30 credite).

Menționăm că studiile pedagogice deținute de către personalul didactic include Modulul psihopedagogic, iar această categorie de cadre didactice nu urmează să promoveze Modulul psihopedagogic.

Despre calificarea instructorilor care dețin studii de nivelul 2 ISCED accentuăm că studiile acestora trebuie să corespundă prevederilor Codului educației în vederea asigurării unui proces educațional de calitate și prevenirea accidentelor rutiere în care sunt implicați deținătorii permiselor de conducere care nu au beneficiat de o pregătire corespunzătoare, or petițiile parvenite de la beneficiari, de la Inspectoratele de poliție și alte autorități evidențiază acest aspect.

Mai mult, furnizorii de servicii educaționale trebuie să urmărească pe lângă profit și asigurarea unui proces educațional de calitate, care poate fi realizat de specialiști calificați care dețin Modulul psihopedagogic sau studii pedagogice.

Prevederea referitoare la formarea profesională continuă a personalului didactic în contextul învățării pe tot parcursul vieții care urmează stagiile de formare profesională continuă în instituții de învățământ superior și/sau în instituții de formare profesională continuă este în conformitate cu art. 124, 133 din Codul educației.

Ordinul MECC nr. 493/2021 cu privire la organizarea formării profesionale continue a adulților are menirea de a asigura respectarea prevederilor pct. 25, 26, 30, 31 din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, art. 28 alin. (5) din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier și deblocarea înscrierii prestatorilor de servicii de formare profesională a personalului din domeniul transportului auto, care dețin autorizare de funcționare provizorie în lista centrelor de instruire pe site-ul www.anta.gov.md, pentru a oferi posibilitatea acestora de a activa în baza autorizării provizorii o perioadă de șase luni până la obținerea acreditării. Menționăm că prin ordinul respectiv furnizorii de formare profesională continuă a adulților de nivelul 1 și 2 conform Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, programele cărora au fost autorizate provizoriu până la data de 18.05.2021 urmează să prezinte până la 01.09.2021 Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare actele necesare în vederea acreditării.

Termenul de 6 luni prevăzut în Ordinul MECC nr. 493 din 18.05.2021 a fost convenit în cadrul ședinței de lucru din 13 mai 2021 convocată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu reprezentanții Ministerului Economiei și Infrastructurii, Agenției Naționale Transport Auto și Agenției Naționale de Asigurare a Calității.

Ordinul MECC nr. 493 din 18.05.2021 concretizează prevederile pct. 30, 31 și 66 din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, care expres prevede că instituția de învățământ solicită efectuarea evaluării externe a calității în vederea acreditării programelor de studii/instituției de învățământ cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea autorizării de funcționare provizorie sau a acreditării programelor de studii/instituției de învățământ. Procedura de evaluare externă a calității în vederea acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ se finalizează de către Agenție în termen de până la 6 luni de la data înregistrării cererii de acreditare.

Accentuăm că pct. 26 din Metodologia menționată prevede că acreditarea unui program de studiu și a unei instituții de învățământ se solicită la expirarea autorizării de funcționare provizorie, după prima promoție de absolvenți.

Termenul de 6 luni pentru depunerea cererii de acreditare a programelor de formare profesională continuă și de 6 luni prevăzut pentru procesul de evaluare în vederea acreditării nu contravine termenului prevăzut de art. 28 alin. (5) din Legea nr. 131/2017 privind siguranța traficului rutier care expres prevede că „Evaluarea unităților de instruire se efectuează după un an de la notificarea activității, după finalizarea a cel puțin unui curs de instruire pentru fiecare dintre categoriile de vehicule pentru care este permisă instruirea, soldat cu susținerea examenului de absolvire, dar nu mai târziu de 1,5 ani de la notificare”.

Menționăm că Ordinul MECC nr. 493/2021 cu privire la organizarea formării profesionale continue a adulților nu completează Hotărârea de Guvern sau Legea la care s-a făcut trimitere, dar pune în aplicare prevederile cadrului legislativ și normativ în vigoare, nu aduce atingere drepturilor legale ale unităților de formare profesională, care sunt parte componentă a sistemului național de educație, activitatea cărora este coordonată de către MECC.

Conchidem prin a evidenția că actele nominalizate au fost elaborate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în conformitate cu legislația în vigoare pentru asigurarea calității în procesul de formare profesională inițială și continuă a conducătorilor auto în cadrul unităților de instruire din domeniul transportului rutier.

Totodată, Ministerul va continua elaborarea programelor-tip și curricula pentru celelalte categorii și subcategorii în domeniul formării profesionale inițiale și continue a conducătorilor auto, precum și a altor acte normative în corespundere cu legislația în vigoare.

În același timp, de comun acord cu autoritățile publice centrale responsabile de activitatea școlilor auto, vor fi elaborate proiecte de acte normative în vederea armonizării actelor legislative existente care reglementează domeniul respectiv de activitate.

În conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 actele administrative emise de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pot fi contestate în instanța de contencios administrativ.

Cu respect,

Lilia POGOLȘA

Ministru

Ex.: Serviciul învățare pe tot parcursul vieții